

Sociale relationer

Vedligehold indsats

Relationsarbejdet bygger på en nærhed og tæt kontakt til børnene som ses tydeligt i miljøet ved observationerne. Børnene kommer og får og giver kram til de voksne og personalet har deres opmærksomhed rettet mod børnene og deres handlinger. Det ses også, at de voksne er opsøgende i deres relation til barnet/børnene og ved dialogmødet fortæller pædagogerne, at de er observerende på om børnenes indbyrdes relationer virker gode for dem og om de har relationer i deres hverdag, en værdi man ser i praksis, ved at de voksne er nysgerrig på, hvad barnet laver og spørger til; med hvem de leger. Personalet er i det hele taget til rådighed for børnene og dette ses i planlægningen af praksis og den nærhed som personalet udviser i samværet med børnene. I arbejdet med at overtage klassen til KKFO er der to pædagoger tilstede, og her benytter man sig bl.a. af at læse højt for børnene, og dette afstedkom en længere fortælling fra flere børn om det de var optaget af her og nu og i historien. Pædagogerne skabte rum for disse fortællinger, og var lydhøre og spurgte interesseret ind til det der blev fortalt. Det opleves, at børnene er vant til at fortælle og blive lyttet til af de voksne og at de modtager spørgsmål og kommentarer som interesse og en del af en gensidig tryk relation.

Inklusion og fællesskab

Vedligehold indsats

Man har tilrettelagt aktivitetsperioder med forskellige aktiviteter at vælge imellem alt efter aldersgruppe. Børnene får på denne måde faste aktiviteter at deltage i som er målrettet deres aldersgruppe og niveau. På observationsdagen var der skov stratego, og 30 børn havde tilmeldt sig dette, som foregik i skolegården med to pædagoger. Børnene bliver informeret om, hvad de har meldt sig til og hvor de skal gå hen, og dermed kommer der både en god overgang og en meningsfyldt aktivitet, som denne dag løb fra åbningstid til næsten lukketid. Den sidste tid legede de børn der ville fortsætte selv, med én voksen til rådighed for hjælp. Der er altid mere end én aktivitet at tilmelde sig, og dette giver et alsidigt program, som de fleste børn kan finde en deltagelse i. De børn som har svært ved at vælge eller overskue deres hverdag, får den fornødne hjælp til dette. Både i støtte til at deltage i aktiviteterne, eller at man laver individuelle aftaler med deres forældre om, hvilke aktiviteter de skal deltage i, så der er et fast program til dem. Ligeledes er der aftaler og planer for enkelte børn, som udvalgte pædagoger har ansvar for, det kan være at blive hentet alene i skolen og ikke sammen med resten eller andre individuelle tiltag. De børn som ikke vælger aktivitet har forskellige legemuligheder og disse legezoner er bemandet efter en plan, så personalet ved, hvor de skal være og hvilket ansvarsområde der er deres. Dette medfører dog ikke, at personalet ikke har et helhedsblik, hvilket ses når personalet går gennem rum, og henvender sig til børn der sidder alene: Ligger en hånd på en skulder og hører om de er ok og har nogle at lege med. Børnene har indbyrdes gode relationer og der er generelt et godt sprogbrug blandt børnene. I værdierne om relationer arbejder personalet med at se, om alle har en relation og man handler med at skabe legemuligheder eller aktiviteter, hvis der er børn der ikke har relationer, både i hverdagen og over en længere periode. Dette overblik får pædagogerne meget via den opgave de har, når de overtager klassen i den sidste del af sidste lektion.

Sprog

Tilpas indsats

Der er gode dialoger både med få børn og dialogen i den samlede klasse, og pædagogerne er gode sprog forbilleder og ansvarlige i dialogen. I klassen fortæller en dreng han tabte sin tand og pegede og pædagogen sagde; var det din fortand? På denne måde fik barnet ord på det han i første omgang måtte pege på. I det hele taget er personalet opmærksomme og anerkende i dialogen med børnene. I et rum, hvor der sidder et par piger og tegner starter én pige en samtale om papirspild og beskyttelse af træerne i skovene. Dette bliver understøttet af pædagogen, der fortæller om den ilt træerne laver. Begge piger bliver interesseret i træer, ilt og papirspild og får en udvidet dialog, fordi pædagogen følger barnets spor og udfordre og udvider deres begrebsverden og interesse for emnet. I omgangen med hinanden er det tydeligt at se og høre, at man ønsker en god dialog og et godt sprogbrug. I hallen er en stikbold aktivitet i gang, og nogle drenge står op ad væggen og taler sammen og lidt til dem på banen, ikke flatterende tale og pædagogen siger til drengene, at det sprog skal de ikke bruge her. De stopper, og det virker til, at de er vidende om reglerne og ikke behøver mere guidning i forhold til dette, da de ved, at de voksne mener, hvad de siger. Ser man på de sproglige læringsmiljøer, som ikke er forbundet med dialog og samværsformer, bære miljøet ikke præg af sprogligstimuli. Der er igangsat undervisning og implementering af dialogisklæsning som sprogtiltag, og dette kan kun understøttes herfra. Indretning og tilgængelighed af sprog og sprogsymboler er kun meget lidt tilgængelige i det fysiske læringsmiljø.

Det anbefales: At man i forbindelse med Børne miljø vurderingen, man er ved at lave, sætter spot på, hvordan man kan indrette sig med sproglige symboler og sprog i skriftform, som en naturlig og tilgængelig del af miljøet. På dialogmødet er institutionen vejledet i Københavns kommunes læsepolitik, og dennes målsætning for fritidsinstitutioner, som bl.a. siger at; *Ved at tilrettelægge forskellige aktiviteter skal fritidsinstitutionerne fremme børn og unges udvikling af tale, skrift og sprog gennem leg, læring og udvikling. Denne udvikling skal ses i sammenhæng med børns øvrige udviklingsområder.....[...] fremme børns sproglige udtryksformer.. [...] og arbejde i stimulerende miljøer, hvor læsning og skrivning kan indgå som en naturlig del af hverdagen.* Derudover skal KKFO'en have et særligt initiativ og plan for børn, som har behov for støtte på dette område. Københavns kommunes læsepolitik udleveres til inspiration og vejledning for de sproglige læringsmiljøer, ligesom konsulenten kan bistå med råd, vejledning og facilitering af ide skabende proces om dette pejlemærke.

<https://www.kk.dk/sites/default/files/uploaded-files/Laesepolitik-i-KK-0-18-aar.pdf>

Forældresamarbejdet – forældrepartnerskab

Vedligeholdelse af indsats

På observationsdagen var der mange forældre der kom for at hente deres barn, og det er et stort areal med flere bygninger og derfor svært at vide, hvor ens barn er. Men ved alle henvendelser til personalet kunne de fortælle, hvad barnet lavede og i hvilket lokale, og flere gange afstedkom det små dialoger med forældrene om dagen eller noget tidligere, som de havde kendskab til. Forældrene virkede til at have tillid til personalet og synes at kende dem ganske godt. I alrummet var der forældre, der stod og talte sammen længe og andre sad og ventede til barnet var færdigt, og dette gjorde det muligt at være i dialog med pædagogerne, som havde opgaver heromkring. En dialog der virkede bekendt og tillidsfuld. Det mere formaliseret forældresamarbejde fortæller personalet om, er ved forældremøder og årlige samtaler i skolen, hvor både lærer og pædagog deltager. Personalet fortæller, at der er skabt en tryghed blandt forældrene om, hvem der har ansvaret for barnet/klassen og dermed en tydelighed i, hvem man kan henvende sig til. Denne tydelighed ses også i observationerne, hvor overleveringen af klassen sker ved, at pædagogerne kommer ind og hilser på læreren og overtager klassen, for børnene bliver det hermed meget synligt, hvilke voksne der er omkring dem, og den fortælling forældrene også hører. I forløb med ekstraordinære samtaler omkring et barns trivsel, læring og udvikling er det ved at blive almindelig praksis at lærerne inviterer pædagogerne med til disse, således at der kan skabes et helhedsbillede af barnet og begge parter også samtidig hører, hvad forældrene har at fortælle. Jeg opfordrer til at denne praksis fortsætter og sikres sker systematisk og hver gang.

Sammenhænge også i overgange

Vedligeholdelse af indsats

I tilrettelæggelsen af hverdagen har man i samarbejdet med skolen besluttet, at det er pædagogerne der går op i klasserne 25 minutter før sidste lektion stopper og overtager klassen og på denne måde både forbereder børnene til fritidsdelen og hører om børnenes skoledag. I denne tid er der fokus på at være sammen med børnene og man benytter tiden til højtlesning og børnene spiser frugt/ mellemmad og fortæller også pædagogerne om dagen og oplevelser. Pædagogerne fortæller om de aktiviteter, der er om eftermiddagen, og hvem der har meldt sig til disse, på denne måde bliver børnene forberedt på, hvad de skal og hvor de skal hen efter skoletiden. I opstartsmånederne får de mindst et barn en "billet" til den aktivitet de er tilmeldt, som fungerer som et overgangsobjekt fra skole til fritid, og på denne måde kan alle voksne hjælpe barnet på vej til en aktivitet, ved at se billetten. Det har vist sig gavnligt for nogle børn og ikke nødvendigt for alle. Når det er tid til at gå på fritidshjemmet følges de altid med en pædagog, som følger dem over i garderoben og er til rådighed i overgangen, her vejledes og guides børnene videre ud i

aktiviteter eller lege. I denne overgang kan garderoben godt opleves kaotisk, og på observationsdagen var der mange børn samlet på én gang, der var her en pædagog som blev i garderoben og guidede børnene videre og hjalp dem med at få deres ting på plads. Denne tid kan opleves, som en flaskehals, da mange skal det samme på samme tid. Det er dog tydeligt, at personalet arbejder med denne overgang og prøver forskellige tiltag. At pædagogen blev i garderoben var bestemt en nødvendighed, og det tyder på, at personalet er opmærksomt på, hvor der er et behov og gør sig tilgængelige og synlige i denne situation. I samarbejdet med skolen indgår pædagogerne også i de ordinære samtaler med forældrene og pædagogerne indgår også som samarbejdspartner i ressourcecentret. Pædagogerne har adgang til intra og dermed adgang til samme oplysninger og informationer som lærerne og dette benyttes til at være opdateret på klassen og enkelte børn. Alle børn som starter er beskrevet fra børnehaverne eller overleveret ved møde, hvor forældrene også er med. De få gange man har behov for flere informationer, har man kontaktet børnehaverne. Ved opstart i KKFO'en i maj har alt personale fokus på både relationsdannelse og modtagelse af barnet i deres nye kontekst, hvilket betyder at børnene udviser mere tillid og tryghed på selve skolestartdagen, fortæller skolelederen.

Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis

Tilpasning af indsats

I øjeblikket er man i gang med at udarbejde en Børnemiljø vurdering og interviewer børnene om deres hverdag og oplevelser. KKFO'en planlægger med en systematik for aktiviteter og tilbud til alle børn og planlægger ressourcerne som er til rådighed. Der anvendes en systematik til planlægning: mål – middel – metode og aktiviteter beskrives og formidles til både forældre og børn. Personalet har mulighed for planlægnings- og refleksionsmøder af forskellig vis, både fælles personalemøder og basemøder. Personalet er bekendt med og arbejder med SMTTE. Evaluering af tidligere aktiviteter er ikke altid planlagt og indgår sjældent i planlægningen af nye aktiviteter. Planlægningen af aktiviteter og bemanningen af lege/aktivitetszoner ser ud til at fungere ganske godt, og personalet kender deres opgave og dermed har deres opmærksomhed rette mod denne og børnene. Der er dog områder, som ser ud til ikke at dækkes ret godt, og efterlader en refleksion om pædagogisk praksis og pædagogiske mål. Dette ses på observationsdagen i gangen oppe, hvor mange børn opholdt sig, tilsyneladende formålsløst. I garderoben ved bordfodbold havde et par piger omdannet dette til klatrestativ, og på den lange gang, var der specielt drenge der løb rundt efter hinanden og enkelte børn "drysse" rundt uden formål. I gangen mellem toilet og gang, var to piger i færd med noget som afstedkom lyde der forekom forkert, og ved nærmere eftersyn skyndte disse sig væk. I hele dette areal var der på dette tidspunkt ingen voksne. Der var aktiviteter i gang både i salen, skolegården og værksted, og i rummet ved siden af køkkenet var der fingerestrik i gang. Det modsatte rum var der plus-plus byggeri og leg på gulvet. Der var ret få børn i de nævnte rum, set i lyset af den mængde børn der løb og opholdt sig i garderobeområdet. På dialogmødet var der en interesse og imødekommenhed i at løse denne udfordring og der opstod en dialog om, hvor og hvem der kunne have garderoben som ansvarsområde. Observationerne efterlader dog flere indgange til denne udfordring, de aktiviteter der er i gang i de omlæggende rum "trækker" de nok børn og de rigtige børn. De børn som opholder sig i garderoben uden formål, hvilke tilbud ser de, at de har denne eftermiddag, og endnu vigtigere hvilke tilbud mangler de? En lang række refleksive spørgsmål, som ville være gavnligt at gå på opdagelse i, gennem en systematisk tilgang og metode.

Anbefaling: I køkkenet på samme etage, er der en del opbevaring ved vinduerne, som fremstår meget rodet, denne tildens ses også i andre alrum, dette virker ikke inspirerende og man kunne med fordel se på det fysiske miljø i børnehøjde og udnytte pladsen ved hjælp af oprydning og systematik i opbevaring. Et æstetisk læringsmiljø er også vigtigt, og her kan man med fordel tænke tanker om sproglige læringsmiljøer ind og udsmykning med og af sproglig inspiration. Det anbefales ligeledes, at der arbejdes mere systematisk med evaluering og konkrete udfordringer, som fx den i garderoben. Man kunne lave en SMTTE på denne udfordring eller en anden systematisk tilgang, og meget gerne inddrage data til grund for analysen, hvor mange børn hvor, hvilke børn? Hvilke og hvor mange aktiviteter er skabt rundt om garderoben? Til eksempel. Ligeledes er det nødvendigt at få en evalueringsfase ind i praksis omkring aktiviteterne, systematisk evaluere, hvad der virker i disse og hvad der skal justeres på. Og så bringe dette med til næste planlægningsmøde af nye aktiviteter, fx som en del af mål – Middel – metode skemaet; at der spørges til, hvad ved vi siden sidst? Institutionen kan få inspiration til evalueringsmetoder på <http://www.emu.dk> og institutionen er velkommen til at rette henvendelse til pædagogisk konsulent for inspiration og vejledning i evaluering og anvendelse af evalueringer.

Institutionen er velkommen til at henvende sig og få støtte og support til udviklingen af en evalueringskultur. Dette kunne være ved basemøder eller personalemøder og i dialog med dagligleder